

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 26. července 2022 o odvolání, obžalované **M.Ž.**, nar. XXXXX, **státního zástupce a poškozeného L.K.**, proti rozsudku Okresního soudu ve Znojmě ze dne 25. 2. 2022, č. j. 3 T 56/2021-428, v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Adama Kafky a soudců Mgr. Pavla Rujbra a Mgr. Lenky Králíkové,

takto:

I. Podle § 258 odst. 1 písm. d), f), odst. 2 tr. řádu se z podnětu odvolání obžalované napadený rozsudek **zrušuje** ve výroku o vině přečinem neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 2 tr. zákoníku pod bodem 2 napadeného rozsudku, v celém výroku o trestu a výroku o náhradě nemajetkové újmy poškozenému K. a ve výroku, kterým byl odkázán se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu odvolací soud rozhoduje takto:

Podle § 226 písm. b) tr. řádu se obžalovaná **M.Ž.**, nar. XXXXX, lékařka, trvale bytem XXXXX,

zprošťuje

obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství ve Znojmě ze dne 22. 6. 2021, č.j. Zt 283/2020-47, pro skutek spočívající v tom, že dne 12. 3. 2016 okolo 22:00 hodin v místě svého bydliště na adrese XXXXX, přijala telefonát od L.Š., jenž jí sdělil, že její pacientka M.K., jejíž byla několik let praktickou lékařkou, leží na zemi a nemůže dýchat, a byla proto volajícím požádána ať hned přijde do domu poškozené M.K. na adrese XXXXX, jenž se přitom nachází jen přes ulici ve vzdálenosti pouhých 20 m, což však odmítla s tím, že nikam nepůjde, neboť právě vyšla ze sprchy, a ať poškozené M.K. přivolají záchrannou službu, načež L.Š. záchrannou službu přivolal, tato

přijela během několika minut a odvezla poškozenou M.K. do znojemské nemocnice, kde dne 13. 3. 2016 v 01:45 hodin zemřela v důsledku terminálně vzniklé masivní plicní embolie, aniž by prodleva v poskytování zdravotní pomoci měla na tento následek vliv, avšak tohoto jednání se obviněná dopustila navzdory tomu, že dle § 49 odst. 1 písm. b) zákona o zdravotních službách a dle § 2 odst. 2 Etického kodexu České lékařské komory má jakožto zdravotnický pracovník povinnost poskytovat první pomoc každému, kdo je v ohrožení života,

v čemž bylo podanou obžalobou spatřováno spáchání přečinu neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 2 tr. zákoníku, neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

Podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku se **obžalované** za přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku, kterým byla uznána vinnou pod bodem 1 výroku napadeného rozsudku

ukládá

trest odnětí svobody v trvání **2 (dvou) let**.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku se obžalované výkon trestu odnětí svobody **podmíněně odkládá** na zkušební dobu v trvání **3 (tří) roků**.

II. Podle § 256 tr. řádu se odvolání **státního zástupce a poškozeného zamítají**.

III. Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem byla obžalovaná pod bodem 1. uznána vinnou skutkem spočívajícím v tom, že ve dnech 11. 2. 2016 a 4. 3. 2016 v místě své soukromé ordinace v obci XXXXX při vyšetření poškozené M.K., narozené XXXXX, své dlouholeté pacientky, postupovala v rozporu s pravidly lékařské vědy a uznávaných medicinských postupů (*non lege artis*), neboť u pacientky zanedbala lékařskou péči tím, že ačkoliv za ní poškozená ve dnech 11. 2. a 4. 3. 2016 přišla s tím, že se jí špatně dýchá, což může být příznakem plicní embolie, a ačkoliv zároveň věděla, že poškozená užívá hormonální antikoncepci, což je další rizikový faktor ohledně vzniku tromboembolických komplikací, neprovedla diferenciálně diagnostickou rozvahu o příčině obtíží poškozené, ale jednostranně léčila obtíže poškozené jako související s jejím obratlovým postižením, a nezohlednila a nevyšetřila opakovaně udávané obtíže s dýcháním signalizující možné postižení srdečního cévního systému a plic, neprovedla vyšetření krevní srážlivosti, nebo některé ze zobrazovacích nebo funkčních metod vyšetření srdce, plic nebo hlubokého žilního systému dolních končetin ani poškozené nenaordinovala příslušná vyšetření na odborných lékařských pracovištích, ačkoliv takový postup byl vzhledem k těmto skutečnostem na místě, a tak u poškozené docházelo k opakované embolizaci plicního řečiště nejméně dva týdny před jejím úmrtím, a z tohoto důvodu dne 12. 3. 2016 u poškozené došlo k náhlému přetížení původně zdravého srdce kvůli akutně vzniklému stavu v plicním řečišti způsobeného terminálně vzniklou masivní plicní embolií, v důsledku čehož poškozená dne 13. 3. 2016 v 01:45 hodin zemřela, přičemž pokud by byly zdravotní obtíže poškozené včas diagnostikovány a byla zahájena vhodná antikoagulační léčba spočívající v medikaci, ve vysazení hormonální antikoncepce a za pečlivé průběžné kontroly zdravotního stavu poškozené, bylo možno zabránit fatální masivní plicní embolizaci, dekompenzaci přetíženého pravého srdce a úmrtí poškozené M. K., přičemž obviněná jako praktická ošetřující lékařka poškozené, postupovala v přímém rozporu s povinnostmi zdravotnického pracovníka uvedenými v § 49 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách,

neboť neposkytla zdravotní služby na náležité odborné úrovni s ohledem na zdravotní stav pacientky M. K., kdy náležitou odbornou úroveň podle § 4 odst. 5 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, se rozumí poskytování zdravotních služeb podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů, při respektování individuality pacienta s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti,

který byl kvalifikován jako usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku.

Pod bodem 2. byla uznána vinnou skutkem spočívajícím v tom, že dne 12. 3. 2016 okolo 22:00 hodin v místě svého bydliště na adrese XXXXX, přijala telefonát od L.Š., jenž jí sdělil, že její pacientka M.K., jejíž byla několik let praktickou lékařkou, leží na zemi a nemůže dýchat, a byla proto volajícím požádána ať hned přijde do domu poškozené M. K. na adrese XXXXX, jenž se přitom nachází jen přes ulici ve vzdálenosti pouhých 20 m, což však odmítla s tím, že nikam nepůjde, neboť právě vyšla ze sprchy, a ať poškozené M.K. přivolají záchrannou službu, načež L.Š. záchrannou službu přivolal, tato přijela během několika minut a odvezla poškozenou M.K. do znojemské nemocnice, kde dne 13. 3. 2016 v 01:45 hodin zemřela v důsledku terminálně vzniklé masivní plicní embolie, aniž by prodleva v poskytování zdravotní pomoci měla na tento následek vliv, avšak tohoto jednání se obviněná dopustila navzdory tomu, že dle § 49 odst. 1 písm. b) zákona o zdravotních službách a dle § 2 odst. 2 Etického kodexu České lékařské komory má jakožto zdravotnický pracovník povinnost poskytovat první pomoc každému, kdo je v ohrožení života, který byl kvalifikován jako přečin neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 2 trestního zákoníku.

2. Za tyto trestné činy jí pak byl podle § 143 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 36 měsíců. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla zavázána uhradit poškozenému L.K., narozenému XXXXX, nemajetkovou újmu za duševní útrapy ve výši 1.323.350 Kč a podle § 229 odst. 2 trestního řádu byl tento poškozený odkázán se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
3. Rozsudek napadli odvoláním státní zástupce, obžalovaná i poškozený.
4. Státní zástupkyně brojí ve svém odvolání toliko proti výroku o trestu, odvolání bylo podáno v neprospěch obžalované. V odvolání uvádí, že protože se obžalovaná dopustila dvou skutků v rámci výkonu svého povolání, její profesní chování vyhodnotili znalci jako neprofesionální a vytknuli jí několik pochybení, navrhovala také uložení trestu zákazu činnosti, s čímž se prvoinstanční soud neztotožnil. Ve svém odvolání dále uvádí, že souhlasí s argumentací soudu, že zákaz činnosti v oboru, ve kterém má obžalovaná vzdělání a praxi, by znamenal zákaz výdělečné činnosti pro ni a že lékařské povolání je posláním, činností prospěšnou pro společnost, nicméně dovozuje, že z celého přístupu a jednání obžalované za dobu posledních několika let vyplývá, že to není její případ, neboť od roku 2016, kdy poškozená zemřela, obžalovaná neprojevila stopu lítosti, pozůstalým se neomluvila a ničeho neuhradila. O její neprofesionalitě dle názoru státní zástupkyně dále svědčí i to, že nedostatečně vedla zdravotní dokumentaci a dovozuje, že poté, co se o případ začal zajímat otec zemřelé a Česká lékařská komora, začala obžalovaná manipulovat se zdravotní dokumentací poškozené. S ohledem na shora uvedené pak není žádný důvod, proč by neměl být obžalované uložen i trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu výkonu povolání lékaře, když jako lékařka několikrát pochybila, následně za toto pochybení nepřevzala zodpovědnost a naopak se snažila manipulovat se zdravotní dokumentací, respektive manipulací se zdravotní dokumentací toto své pochybení zakrýt. Navrhuje proto, aby jí byl uložen trest odnětí svobody v trvání 36 měsíců s podmíněným odkladem výkonu trestu na zkušební dobu v trvání 48 měsíců, dále trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu povolání lékaře na dobu 24 měsíců a povinnost nahradit poškozenému L.K. nemajetkovou újmu za duševní útrapy ve výši 1.323.350 Kč.

5. Pokud jde o odvolání poškozeného, ten vytýká nalézacímu soudu, že mu nebyla přiznána celá navrhovaná náhrada újmy ve výši 2.000.000 Kč, ale toliko 1.323.350 Kč. Uvádí, že výši přiznané částky zdůvodnil soud I. stupně tak, že se jedná o 2,5 násobek dvacetinásobku průměrné mzdy za rok 2015, tedy částky 26.467 Kč. Dle názoru poškozeného však by částka přiznávaná na náhradu újmy sekundární oběti neměla být určována násobkem nějaké výchozí částky, ale individuální úvahou zohledňující všechny okolnosti případu. Soud I. stupně podle přesvědčení odvolatele nedostatečně zhodnotil intenzitu jeho vztahu s dcerou, velmi pevné rodinné vazby, smrt jeho manželky po dceřině smrti i způsob, jakým se o dceřině smrti dozvěděl. V podvečer s dcerou mluvil a krátce po půlnoci mu z nemocnice telefonovali zprávu o tom, že dcera je mrtvá. Krátce před její smrtí v době prázdnin byl i s manželkou za dcerou ve Znojmě, doprovázel ji k rentgenovému vyšetření a nic nenasvědčovalo tomu, že by za týden měla zemřít. Částka 2.000.000 Kč dle názoru odvolatele není nijak excesivní. Poukazuje také na to, že od smrti poškozené uplynulo již více než 6 let a soud při rozhodování o nároku poškozeného vychází ze mzdy v roce 2015, tedy před 7 lety. Proto je nutno při rozhodování uvážit i vývoj cen ve společnosti, a to zejména v posledních 2 letech a v posledním roce. Závěrem tedy poškozený navrhl, aby odvolací soud ve výroku o náhradě způsobené újmy, zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a aby po té znovu sám rozhodl tak, že přizná celou poškozeným uplatněnou částku ve výši 2.000.000 Kč.
6. Prostřednictvím obhájce podala odvolání i obžalovaná, a to jak do výroku o vině, tak i do výroku do trestu a o náhradě způsobené újmy.
7. K výroku o vině u přečinu usmrcení z nedbalosti namítá (skutek 1), že při vědomí skutečnosti, že hodnocení důkazu je doménou soudu I. stupně, musí být toto hodnocení logické a zejména nesmí soud své rozhodnutí opírat o důkazy, které provedeny nebyly a současně nesmí důkazy „zkreslovat“ způsobem, který jde k tíži obžalované. Je toho názoru, že se toho v daném případě stalo. Uvádí, že skutkové závěry o pochybení obžalované dovozuje soud zejména z provedených znaleckých posudků, a to jak těch v listinné podobě, tak i z výsledku znalců, respektive zástupce znaleckého ústavu u hlavních líčení. Předně namítá, že pokud jde o znalecký posudek podaný Všeobecnou fakultní nemocnicí v Praze, neměl by být tento posudek podkladem pro skutková zjištění učiněná soudem I. stupně. Odborné posouzení správnosti či nesprávnosti postupu toho, kterého lékaře by mělo být vždy prováděno znalcem stejné odbornosti, jako je lékař, jehož postup se přezkoumává. Tak tomu v tomto případě nebylo, obžalovaná je lékařkou v oboru všeobecné praktické lékařství, avšak za znalecký ústav posudek zpracovávala komise ve složení odborností angiolog, specialista v oboru anesteziologie a resuscitace, internista. Ani jeden z lékařů, který za znalecký ústav zpracovával posudek, tak nemá specializaci v oboru všeobecné praktické lékařství. Logicky tak byl znalecký posudek zpracován optikou jednotlivých odborností, nikoli však optikou všeobecného praktického lékaře.
8. Pokud jde o posudek MUDr. Skály, ten je lékařem se specializací, která odpovídá odbornosti obžalované, nicméně ani přesto není oprávněn si při výkonu znalecké činnosti vybírat, ze kterých podkladů bude vycházet a ostatní podklady ignorovat. Znalec MUDr. Skála však vycházel jen a pouze ze zdravotnické dokumentace, nic jiného v potaz nebral a konkrétně nevzal v úvahu obhajobu obžalované, která ve svém vyjádření uvedla mimo jiné, že během jejího vyšetření poškozené M. K. tato objektivně dušná nebyla. Dle názoru obhajoby tak tento selektivní přístup znalce byl dobře patrný při jeho výsledku u hlavního líčení dne 28. 1. 2022, když se odmítl vyjádřit k obhajobě obžalované v tom směru, že poškozená objektivně dušná nebyla. Dle názoru obhajoby je tak znalecký posudek neúplný a dokazování v tomto směru nedostatečné. Dle názoru obhajoby soud nemá z provedeného dokazování dostatečnou oporu pro svůj závěr, že obžalovaná nepostupovala *lege artis*, když MUDr. Skála připustil, že není stanoveno pořadí diagnostických postupů v rámci tzv. diferenciální diagnostiky, která se odvíjí od pacientova stavu. V případě poškozené M. K. jednoznačně dominovaly obtíže, které ukazovaly na vertebrogenní příčinu (stejně to hodnotil i Š., který pacientku vyšetřil krátce před fatálním zhoršením jejího zdravotního stavu) a odeslání nejprve na rentgenové vyšetření tak bylo postupem zcela *lege artis*. Teprve poté, kdy by

došlo k vyloučení vertebrogenní příčiny obtíží, bylo by v rámci diferenciálně diagnostické úvahy pokračováno v dalších diagnostických metodách. Tady obhajoba připomíná, že je nutno celý případ hodnotit ex ante, nikoli ex post. Dle názoru obhajoby je závěr soudu o tom, že obžalovaná nepostupovala v péči o poškozenou lege artis, neodůvodněný a nepřezkoumatelný, neboť soud vůbec neuvádí v rozporu, s kterými konkrétními doporučenými postupy byla činnost obžalované. Aby mohl být tento závěr soudní jakkoliv přezkoumatelný, musel by soud uvést, který konkrétní doporučený postup, kým a kdy vydaný, pro jakou odbornost a v čem obžalovaná porušila. To však v rozsudku absentuje. Obžalovaná tedy neví, kterou konkrétní povinnost a čím uloženou porušila. K otázce škodlivého následku a příčinné souvislosti mezi jednáním obžalované a následkem v podobě úmrtí poškozené M.K., obžalovaná namítá, že se znalci nechtěli příliš vyjadřovat k tomu, co by bylo kdyby, nicméně znalec MUDr. Skála u hlavního líčení 11. 2. 2022 uvedl, že by to byla spekulace, kdyby obžalovaná v péči o poškozenou postupovala jinak, zda by ten následek byl stejný. V obdobném duchu se vyjádřil i zástupce znaleckého ústavu MUDr. Chochola u hlavního líčení 14. 1. 2022 a nemá tedy v provedeném dokazování oporu závěr soudu I. stupně, že správná diagnóza a následná léčba by s poměrně vysokou pravděpodobností vedla k zamezení fatálního následku.

9. Takto se žádný ze slyšených znalců nevyjádřil a závěr soudu o poměrně vysoké pravděpodobnosti tak není opřen o žádný důkaz. Obžalovaná je stíhána pro nedbalostní přečin, kde musí být prokázáno, že její postup jednoznačně zapříčinil tvrzený následek, tedy úmrtí poškozené, který by jinak nenastal. V konkrétním případě stejný následek mohl nastat i při jiném postupu obžalované, nikdo neví s jakou mírou pravděpodobnosti, nicméně je nutno vycházet z pravděpodobnosti pro obžalovanou příznivější, tedy, že by škodlivý následek v podobě úmrtí mohl nastat i při jiném jejím postupu. Termín poměrně vysoká pravděpodobnost použitý soudem I. stupně zůstává obsahově zcela prázdným pojmem, který nemůže zakládat odpovědnost obžalované za škodlivý následek v podobě úmrtí poškozené M.K..
10. Pokud jde o výrok o vině u přečinu neposkytnutí pomoci, namítá obhajoba, že byl v zásadě správně zjištěn skutkový stav a je třeba se zaměřit na právní hodnocení, když se obžalovaná hájí tím, že ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) zákona o zdravotních službách jí ukládá povinnost poskytnout první pomoc, není-li pomoc včas dosažitelná obvyklým způsobem. Přivolání zdravotnické záchranné služby, u které je na území České republiky garantována její včasná dosažitelnost, je nepochybně obvyklým způsobem řešení stavu, kdy je ohroženo zdraví nebo život fyzické osoby. Závěr soudu, že se zdravotník musí přesto osobně ujistit, zda není třeba jeho osobního zásahu, nevyplývá z žádných obecně závazných právních předpisů ani profesních standardů. Nemá oporu v obecně závazných právních předpisech konstatování soudu, že obžalovaná porušila svoji zákonnou povinnost osobně stav pacienta v ohrožení života zkontrolovat, neboť žádná taková zákonná povinnost dána není. Pokud by obžalovaná odmítla pomoc poskytnout za hypoteticky jiné situace, například při nedostupnosti místa, nepříznivé povětrnostní podmínky, nedostupnost zdravotnické záchranné služby, byla by podmínky nedosažitelnosti pomoci obvyklým způsobem splněna. To však v projednávaném případě nenastalo a je jednoznačné, že pomoc byla dosažitelná standardním a obvyklým způsobem.
11. Pokud jde o výrok o trestu vzhledem k tomu, že se obžalovaná neztotožňuje s výroky o vině, nesouhlasí ani s uloženým trestem.
12. Pokud jde o výrok o náhradě nemajetkové újmy, tak nad rámec argumentace obžalované k otázce viny uvádí obžalovaná, že poskytovatelem oprávněným k poskytování zdravotních služeb poškozené byla společnost XXXXX pro kterou obžalovaná vykonávala svou činnost. Byla tedy v obdobném postavení jako například zaměstnanec nemocnice, kdy je ustálenou soudní praxí, že odpovědnost za újmu nese oprávněný poskytovatel zdravotních služeb, nikoli konkrétní zdravotnický pracovník tohoto poskytovatele. Obžalované není jasné, proč se soud od ustálené soudní praxe odchýlil a založil přímou povinnost k náhradě újmy ve vztahu k obžalované. Nejsou

na místě ani úvahy o aplikaci § 2915 občanského zákoníku, neboť pokud byla způsobena újma poškozenému, nestalo se tak činností několika škůdců, ale výlučně činností XXXXX, která je pro tyto případy rovněž povinně pojištěna. Obžalovaná je přesvědčena, že poškozený měl být s celým svým nárokem odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních. Na okraj obžalovaná uvádí, že výše nároku na náhradu újmy je nepřiměřeně vysoká, aniž by zpochybňovala duševní útrapy L.K. Zejména není na místě navýšení základní náhrady o půlnásobek z důvodu údajné absence lítosti obžalované nad věcí. Obžalované je pochopitelně líto, že M.K. zemřela, ale je přesvědčena, že její smrt nezpůsobila. Takto stanovená výše nároku na náhradu újmy pak v sobě obsahuje sankční prvek za nedostatečné projevení lítosti.

13. Závěrem obžalovaná navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu I. stupně k dalšímu řízení nebo aby ji sám zprostil obžaloby podle § 226 písm. b) trestního řádu.
14. Všechna odvolání byla podána včas, oprávněnými osobami a obsahovala veškeré náležitosti odvolání podle § 249 odst. 1 trestního řádu. Odvolací soud tedy neshledal důvody pro odmítnutí nebo zamítnutí odvolání ve smyslu § 253 odst. 1, odst. 3 trestního řádu. Z podnětu podaných odvolání odvolací soud v souladu s ustanovením § 254 odst. 1, odst. 3 přezkoumal napadený rozsudek v celém rozsahu, jakož i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad.
15. V řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, bylo důsledně postupováno v souladu s ustanoveními trestního řádu, zejména pak s těmi, které mají zabezpečit řádné objasnění věci a právo obžalovaného na obhajobu. Odvolací soud dospěl k závěru, že řízení není zatíženo žádnými vadami, které by mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávaného rozsudku. Nebyl proto shledán ani důvod pro zrušení rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu.
16. Možno konstatovat, že nalézací soud provedl ve věci úplné dokazování tak, aby správně zjistil skutkový stav v rozsahu nutném pro rozhodnutí dle § 2 odst. 5 trestního řádu a důkazy zhodnotil důkazy tak, jak mu to ukládá ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu.
17. Pokud jde o skutek popsany pod bodem 1 rozsudku nalézacího soudu, ztotožňuje se odvolací soud s jeho závěry vyjádřenými v odůvodnění napadeného rozsudku. Lze jen doplnit, že znalec MUDr. Skála se jak ve znaleckém posudku, tak v jeho doplnění, ale zejména u hlavního líčení dne 28. 1. 2022 vyjádřil v tom smyslu, že nepovažuje postup obžalované za správný, stručně řečeno proto, že nejprve nevykloučila nejnebezpečnější onemocnění, které mohly symptomy udávané poškozenou signalizovat, nepostupovala od nejnebezpečnějšího k pouze bolestivému, aniž ovšem výslovně prohlásil, že její postup považuje za postup non lege artis. Z hlediska znalce ovšem bezesporu hodnotí její postup jako nesprávný, proti základním zásadám diferenciální diagnostiky. Naproti tomu v posudku Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, který byl zpracován jako ústavní znalecký posudek, je v odpovědi na otázku 4 na str. č. 14 posudku jednoznačně uveden závěr, že zdravotnické služby poskytnuté ze strany praktické lékařky Ž. paní K. nebyly komplexní vzhledem ke stavu postižené, nelze je tedy charakterizovat jako vhodné „podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů“. To je toliko jiné vyjádření pro vyjádření skutečnosti, že se jedná o postup non lege artis. Pro doplnění lze uvést, že znalecký ústav je jako nejvyšší forma znalecké autority dostatečně kvalifikován k výběru konkrétních znalců, kteří budou posudek zpracovávat a to s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu, nese za tento výběr odpovědnost a jedná se o otázku odbornou, nikoli právní. Koneckonců ze znaleckého posudku MUDr. Votavy, znalce pro odvětví soudního lékařství, se podává, že jsou to právě znalci z oboru internista či ARO, kteří jsou kvalifikováni zodpovědět otázky predikce a možného odvrácení nastalého následku.
18. Znalecký posudek Všeobecné fakultní nemocnice v Praze také uvádí, že lze s jistou poměrně vysokou pravděpodobností předpokládat, že pokud by bylo postižení včas diagnostikováno a byla zahájena vhodná léčba (antikoagulační léčba, vysazení hormonální antikoncepce atd. dle vývoje onemocnění) za pečlivé průběžné kontroly stavu, bylo by možno zabránit fatálním masivní plicní

embolizaci, dekompenzaci přetíženého pravého srdce a úmrtí postižené. Toto vyjádření je pak třeba vzít v potaz při úvahách o kauzálním nexu, tedy o příčinné souvislosti mezi jednáním obžalované, které znalecký posudek hodnotí jako jednání, které není podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů a způsobeným následkem, tedy úmrtím poškozené M.K.. V tomto konkrétním případě má z hlediska trestního práva hmotného význam zjišťování trestně právně relevantního příčinného vztahu mezi jednáním obžalované, tedy jejím postupem při léčbě a způsobeným následkem, kterým je úmrtí poškozené. Obecně je za příčinu považován každý jev, bez něhož by jiný jev nenastal, případně i nastal, avšak jiným způsobem. Příčinou je každý jev, bez něhož by jiný jev nenastal, resp. nenastal způsobem, jakým nastal (co do rozsahu poruchy či ohrožení, místa, času apod.). Jednání pachatele, i když je jen jedním článkem řetězu příčin, které způsobily následek, je příčinou následku i tehdy, pokud by následek nenastal bez dalšího jednání třetí osoby. Lze uzavřít, že v této věci byl postup obžalované příčinou dostatečně významnou pro způsobený následek, při řádně poskytnuté péči by nenastal buď vůbec, nebo podstatně jinak.

19. Pokud jde o zprošťující výrok rozsudku, tedy o skutek popsáný pod bodem 2 rozsudku nalézacího soudu, nelze než se ztotožnit s argumentací obhájce uvedenou v odvolání, kdy ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) zák. č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách, vskutku ukládá neprodleně poskytovat odbornou první pomoc zdravotnickému pracovníkovi (a to každému), jestliže by bez této pomoci byl ohrožen život nebo vážně ohroženo zdraví a není-li pomoc včas dosažitelná obvyklým způsobem. Na území ČR je obvyklým způsobem řešením stavu, kdy je ohroženo zdraví nebo život fyzické osoby, přivolání rychlé zdravotnické záchranné služby. Konec konců s tímto názorem korelují i závěry obsažené v doplnění znaleckého posudku MUDr. Bohumila Skály PhD., stran probíhající diskuse o rozsahu, formě a míře povinnosti, pokud jde o poskytnutí odborné první pomoci. Stejně jako jeho vyjádření v původním znaleckém posudku, kdy uvádí jako závěr, že by měl osobně lékař zdravotník zkontrolovat stav pacienta-klienta, nicméně před tímto závěrem předesílá, že je celá řada výkladů, jak poskytovat první pomoci a kým, kdy je nedostavení se k pacientovi při zhoršení zdravotního stavu sporným momentem. Spornost výkladu tohoto ustanovení a rozsah povinnosti praktického lékaře při poskytování neodkladné první pomoci pak de facto MUDr. Skála potvrdil u hlavního líčení dne 28. 1. 2022 s tím, že uvedl, že existují nezávazná doporučení etického kodexu, že by se měl jít lékař podívat na svého pacienta, pokud mu v tom nebrání zásadní překážka. Nelze než uzavřít, že doporučení (navíc relativně nejasné a nekonkrétní) nelze považovat za zákonnou povinnost lékaře osobně stav pacienta v ohrožení života zkontrolovat, tak jak to vyhodnotil nalézací soud. Postup obžalované popsáný pod bodem 2 napadeného rozsudku tak lze dle názoru odvolacího soudu hodnotit spíše z pohledu etického. Obžalovaná svým jednáním neporušila závaznou právní normu (tedy zákonnou povinnost), a proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

20. Stran ukládaného trestu se co do jeho druhu odvolací soud zcela ztotožnil se závěry soudu nalézacího. Stejně jako soud nalézací ani soud odvolací neshledal žádnou výrazně přítěžující okolnost a obžalované polehčuje její dosavadní naprostá bezúhonnost. Trest zákazu činnosti by skutečně znamenal zákaz výdělečné činnosti ve společensky prospěšném oboru, ve kterém má obžalovaná vzdělání, praxi a které dlouhodobě vykonává zcela bez problému, když nejsou dány žádné okolnosti, které by takový trest podmiňovaly (např. opakovaná profesní pochybení, či shora uvedený příklad výkonu praxe pod vlivem alkoholu, omamných a psychotropních látek, tedy kdy by jednání obžalované vykazovalo znaky hrubé nedbalosti). S ohledem na to, že pro skutek popsáný pod bodem 2. napadeného rozsudku byla obžalovaná zproštěna obžaloby, odvolací soud vycházel z výměry stanovené soudem nalézacím, kterou jinak považuje za odpovídající všem hlediskům ust. § 38 odst. 1 a § 39 odst. 1, 2, 3 trestního zákoníku, včetně rozhodnutí o podmíněném odkladu trestu, a uložený trest odnětí svobody poměrně snížil.

21. Pokud jde o výrok o náhradě způsobené újmy, je třeba předeslat, že nalézací soud se otázce náhrady nemajetkové újmy věnoval v rámci dokazování velmi pečlivě, když akcentoval zásadu koncentrace trestního řízení a byl veden zjevně snahou poškozeného netraumatizovat tím, že se bude svého nároku domáhat v samostatném řízení cestou občanskoprávní (byť poškozený tuto vstřícnost nalézacího soudu vnímal jako ústrk, měl-li se v souladu se zákonem vyjádřit o dopadu trestné činnosti na něj). Otázka odpovědnosti zaměstnance za způsobenou škodu byla od účinnosti (nového) občanského zákoníku dosud relativně nejednotně řešena českými soudy, zejména v rámci civilních řízení. Aktuálně však jednoznačný názor na odpovědnost zaměstnance zaujal Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí 25 Cdo 1029/2021, kdy pokud zaměstnanec při škodní události z pracovněprávního rámce nevybočí (nedopustí-li se tedy evidentního excesu), je třeba ust. § 2914 věty první občanského zákoníku vyložit tak, že za újmu způsobenou zaměstnancem odpovídá výlučně zaměstnavatel, jako by ji způsobil on sám, byť se tak stalo činností zaměstnance, kterého k tomu pověřil. Je evidentní, že uvedené rozhodnutí je aplikovatelné na problematiku řešenou v této trestní věci, kdy je nepochybné, že obžalovaná zde vystupovala jako zaměstnanec společnosti XXXXX s ohledem na samotnou právní kvalifikaci jejího jednání, kdy je stíhána pro nedbalostní trestný čin, nejde o exces při plnění pracovních úkolů, za které by odpovídal obžalovaný namísto svého zaměstnavatele. O exces by se jednalo např. v případě, že by obžalovaná ordinovala pod vlivem alkoholu či pokud by poškozené ublížila na zdraví úmyslně, apod. Tak tomu v tomto případě nebylo. V této souvislosti lze poukázat také na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 499/2014, z něhož se podává, že pro určení odpovědnosti za škodu, ke které došlo trestným činem pachatele jednajícího v rámci činnosti právnické osoby, je zásadní posouzení otázky, zda toto protiprávní jednání bylo excesem z předmětu činnosti vykonávané pro právnickou osobu. Byl-li pachatel statutárním orgánem právnické osoby, má tato skutečnost význam pro posouzení rozsahu regresního nároku společnosti vůči němu, výchozí odpovědnostní vztah však není určován skutečností, jakou povahu měl právní vztah mezi pachatelem a právnickou osobou (např. zda byl zaměstnancem nebo jejím statutárním orgánem). Přitom nelze zaměňovat exces z řádné činnosti provozované podle příslušných živnostenskoprávních předpisů a exces z mezí plnění úkolu právnické osoby. Odpovědnost za škodu způsobenou trestným činem se zde musí posuzovat podle toho, zda šlo o vybočení pachatele anebo společnosti, jestliže ke spáchání trestného činu došlo v rámci uspokojení osobních zájmů a potřeb pachatele odlišných od zájmů právnické osoby, pak lze škodu přičítat jen pachateli samotnému. Pokud však pachatel plnil závazek právnické osoby a v rámci této činnosti došlo ke způsobení protiprávního následku, odpovídá za škodu právnická osoba.
22. S ohledem na výše uvedené odvolací soud v rámci rozhodování o výroku o náhradě nemajetkové újmy zrušil oba výroky nalézacího soudu (podle § 228 odst. 1 i § 229 odst. 2 tr. řádu) aniž sám o škodě rozhodoval, když L.K., narozený XXXXX, je sice v této věci poškozeným ve smyslu ust. § 43 odst. 1 trestního řádu, současně je však zřejmé, že mu v tomto trestním řízení nepřísluší právo vůči obžalované uplatňovat nárok na náhradu škody. Na tom nemůže nic změnit skutečnost, že nalézací soud nerozhodl před zahájením dokazování ve smyslu § 206 odst. 3, 4 trestního řádu, byť tak učinit měl.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný, takže **rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné** (§ 139 odst. 1 písm. a), b)cc), § 140 odst. 1 trestního řádu).

Lze však proti němu podat dovolání (§ 265a odst. 1, 2 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu)

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a), § 265f odst. 1 trestního řádu).
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).
- je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena může i proti vůli obviněného za něho v jeho prospěch dovolání podat též zákonný zástupce i jeho obhájce.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání **rozhoduje Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, **musí být uvedeno** (§ 265f odst. 1 trestního řádu)

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a)-l), nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýsledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 trestního řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání **činí 10.000,- Kč** (§ 3a vyhlášky č. 312/1995 Sb.).

Brno 26. 07. 2022

Mgr. Adam Kafka v.r.
předseda senátu

Vypracoval:
Mgr. Pavel Rujbr